

Дата: 27.03.2024

Урок № 33

Тема уроку: Власне висловлення, його структура, мовне оформлення, критерії оцінювання

Мета уроку: навчитися писати власне висловлення; дати характеристику та структуру твору – роздуму як форми творчої роботи у форматі ЗНО, скласти ЗНО з української на 200 балів

Завдання на уроці:

1. виробити вміння фокусуватися на темі твору, навчитися працювати з нею;
2. повторити спеціальні слова й вирази у творі – роздумі;
3. виявляти логіку, закладену в темі;
4. розмежовувати головне й другорядне

1. Організаційний момент.

2. Актуалізація опорних знань і умінь студентів.

Наскільки важливий твір на ЗНО з української мови та літератури?

Творче завдання ЗНО або так зване власне висловлювання оцінюють у 20 балів зі 104, а отже, хороший твір – це майже 20% вашого успіху. Натомість для багатьох написання твору залишається основною проблемою ЗНО з української:

- не вистачає знань про структуру написання твору ЗНО;
- не вистачає доречних прикладів з літератури та цитат;
- не вистачає “розуму” (правил і культури мовлення);
- не вистачає правильних розділових знаків;
- не вистачає творчого мислення;
- не вистачає натхнення;
- не вистачає часу...

Чого насправді не вистачає? Я стверджую: тільки якісної практики.

Власне висловлення ЗНО з української – дуже чітко визначене завдання. І писати його варто як за покликом своєї уяви, так і за чіткими правилами, певними умовами, які вам пропонують. Для кращого розуміння принципів твору ЗНО та особливостей його оцінювання розгляньте основні числа, що стосуються цього завдання.

Твір на ЗНО в цифрах

1

година, зазвичай, іде на написання твору ЗНО. Проте для кожного – це індивідуально.

1,5 – 2

сторінки зошита в лінійку займає стандартний твір ЗНО на 200 слів. Але це ще залежить від почерку.

2

приклади має містити твір ЗНО: один – з літератури АБО інших видів мистецтв другий – з історії АБО особистого життя.

2-3

аргументи має бути наведено в творі ЗНО (що дорівнює 2-3 абзацам основної частини).

19%

загального балу ЗНО з української мови та літератури складатиме твір.

20

- максимальна кількість балів, яку можна отримати за твір. Ця оцінка містить:
- 2 бали за вправно сформульовану тезу;
- 2 бали за 2-3 доречні аргументи, що не повторюють один одного;
- 2 бали за хороший приклад з літератури АБО інших видів мистецтв;
- 2 бали за гарний приклад з історії АБО особистого життя;
- 2 бали за логічність твору (правильний розподіл на абзаци, вставні слова тощо);
- 2 бали за вправно сформульовані висновки;
 - 4 бали за грамотність (правопис і розділові знаки):
 - 4 бали- 0-1 помилка,
 - 3 бали – 2-6 помилок,
 - 2 бали – 7-11 помилок,
 - 1 бал – 12-16 помилок,
 - 0 балів – 17 і більше;
- 4 бали за дотримання стилістичних і граматичних норм, правил милозвучності:
 - 4 бали- 0-1 помилка,
 - 3 бали – 2-4 помилки,
 - 2 бали – 5-7 помилок,
 - 1 бал – 8-10 помилок,
 - 0 балів – 11 і більше;

100

слів має бути у творі, щоб його перевірили.

200-250

– бажана кількість слів власного висловлення. Менше – нерозкрита тема, більше – кількість помилок теж зростає.

Як вам такі підрахунки? Саме такі фактичні дані варто знати перед тим, як починати готуватися до написання власних висловлювань для ЗНО. А найголовніше – практикуватись! Бажаю натхнення вам у будь-якій творчості

→ Словник синонімів Караванського

→ Книга про стилістику: Борис Антоненко-Давидович “Як ми говоримо”

Спеціальні слова й вирази у творі – роздумі

Теза	Я думаю...	
	Я вважаю...	
	Мені здається, що....	
	На мою думку....	
	На моє переконання....	
	Моя точка зору на цю проблему така:	
	Я цілковито згоден із тезою, запропонованою для твору	
	Я підтримую (не підтримує, частково підтримую) думку, висловлену в назві твору	
	Мені здається, теза, запропонована для роздуму, помилкова	
	Я хотів би довести протилежне твердження... Спростувати твердження...	
Аргументи	На можу погодитись з думкою, яка звучить у назві твору	
	Я так вважаю, тому що....	
	Чому я так думаю? Тому що...	
	Аргументом на користь моєї думки може бути те, що...	
	Довести своє твердження я можу такими аргументами:по – перше, ... по- друге...	
	На користь моєї думки можу навести такі аргументи:	
	Моє переконання ґрунтується на тому, що...	
	Хоч моя думка, можливо, видається дивною, спробую переконати вас такими аргументами...	
	Приклади	Скарбниця світової (української) літератури дає багато прикладів щодо порушеної проблеми. Так, ...
		На згадку приходить герой...
У зв'язку з порушеною проблемою хочеться згадати твір...		
Яскравим прикладом саме такого розуміння... особисто для мене є твір...		
Проблема... є дуже актуальною, тому багато прикладів її розв'язання дає нам саме життя.		
Говорячи про..., не можна не згадати...		
Повертаючись до думки про..., можу навести такий приклад:...		
Як я вже зазначав,... Щодо цього яскравим прикладом є образ... з твору...		
Тема мого роздуму порушується у творі... Там...		
Найкращою ілюстрацією такого розуміння проблеми є герой... з твору...		
Історія також дає багато прикладів.... Один із них...		
Згадаймо постать видатного.... Захоплює його...		
Хоча мій власний життєвий досвід ще порівняно малий, можу сказати, що...		
Хочу навести приклад із власного життя...		
Висновок		Отже, можна дійти висновку, що...
	Підсумовуючи, можна зазначити:...	
	Таким чином, можна зробити висновок, що...	
	Отже, бачимо, що...	
	На завершення свого роздуму підсумую:	

Вирази для зв'язку думок	По – перше, по- друге, Повертаючись до думки про..., хочу зазначити, що... Як я вже стверджував,...Як уже зазначалося,...Як можна побачити,...
---------------------------------	---

Звертаємо увагу, що вирази для зв'язку думок не є закріпленими за певною частиною твору. Наявність їх впливає на кількість балів за логічність твору, отож вони необхідні. Оптимальний варіант використання їх – в аргументах і прикладах. Важливо, щоб студенти серйозно поставилися до запропонованих конструкцій. Якщо, наприклад, у висновку написати «Я думаю», можна втратити 1 бал, оскільки цей вираз доцільно використовувати у формулювання тези.

3. Виклад матеріалу лекції

План дій для формулювання тези

1. Уважно прочитати й осмислити назву твору.
2. Вирішити, чи ви погоджуєтеся з тезою, чи спростовуєте її.
3. Якщо це цитата й ви впевнені, що точно знаєте, хто її автор, додати невеликий коментар.
4. Спробувати переформулювати тезу своїми словами.
5. Не забути про обов'язкові вирази, потрібні для вираження власної думки.

План дій для формулювання аргументів

1. Уважно перечитати сформульовану тезу.
2. Вирішити, які думки (мінімум дві) можуть довести істинність вашої тези.
3. Сформулювати їх, чітко окресливши.
4. Перевірити, чи вони справді аргументують вашу тезу.
5. Не забувати про обов'язкові вирази, потрібні для аргументації думки.

План дій для наведення прикладів

1. Уважно перечитати сформульовані тезу й аргументи.
2. Вибрати приклади з літератури та з історії чи власного життя.
3. Приклади подавати стисло: не переказувати змісту твору, не аналізувати докладно образи.
4. Перевірити, чи приклади справді стосуються вашої тези й аргументів.
5. Не забути про обов'язкові вирази, потрібні для наведення прикладів

План дій для формулювання висновку

1. Перечитати свою тезу.
2. Переформулювати її іншими словами.
3. Не забувати про обов'язкові вирази, потрібні для висновку.

4. Пошукова робота студентів. Підбірка цитат до творів.

5. Домашнє завдання.

Написати контрольне есе на одну з тем:

1. Міра відповідальності формує патріотизм.
2. Скарби, що визначають сенс життя.
3. Пунктуальність – невід’ємна риса підприємця.

**Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту
y.levchuk2976@gmail.com**

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.